

اهمیت خشونت خانگی علیه زنان و عوامل خطر

افراد از هر نژاد، فرهنگ، جنسیت، کلاس اجتماعی-اقتصادی و مذهب، خشونت خانگی علیه زنان را تجربه میکنند عوامل مختلفی به عنوان فاکتورهای زمینه ساز مطرح شده است. بی ثباتی اقتصادی، مسکن ناایمن، خشونت محله ای، فقدان مراقبت ایمن و پایدار از کودکان و فقدان حمایت اجتماعی می تواند شرایط را بدتر کند. استقلال اقتصادی عامل مهمی در پیشگیری از خشونت میباشد. افزایش سن همسر، افزایش تعداد فرزندان، زندگی در روستا، فقر، طلاق، داشتن خانه اجاره ای و سابقه خشونت خانگی در خانواده زن یا شوهر پیش از ازدواج نیز به عنوان عوامل مرتبط ذکر کرده اند

وضعیت خشونت خانگی علیه زنان در جهان

در گزارش هایی از آمریکا، کانادا، کشورهای آمریکای شمالی، اروپایی و آسیای جنوب شرقی میزان خشونت فیزیکی-16/4 درصد گزارش شده است. بر اساس گزارش CDC تقریباً ۱ نفر از هر ۴ زن و نزدیک ۱ نفر از هر ۱۰ مرد تجربه خشونت از سوی شریک زندگی (IPV) خود شامل خشونت جنسی، خشونت فیزیکی و یا تعقیب را در طی زندگی خود تجربه کرده اند. در گزارش مطرح شده سازمان جهانی بهداشت ۳۵ درصد زنان در سراسر دنیا تجربه خشونت فیزیکی و جنسی از طرف شریک زندگی خود داشته اند.

بررسی شیوع خشونت خانگی زنان طی دوران همه گیری بیماری کرونا با استفاده از رویکرد تحلیل مکانی و GIS (geographic information system) و عوامل اجتماعی - اقتصادی موثر بر آن در شهر زنجان در سال ۱۴۰۰

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی درمانی زنجان

- دکتر فرزانه کرمی تنها، استادیار پزشکی اجتماعی
- دکتر فرزانه احمدی، استادیار آمار زیستی
- دکتر حمیدرضا فلاح ابدی، استادیار قلب و عروق

معاونت تحقیقات و فناوری

مدیریت اطلاع رسانی پزشکی و منابع علمی

گروه مخاطب:

سیاست گزاران پژوهشی و درمانی

نحوه انجام مطالعه

این مطالعه مقطعی مبتنی بر روی زنان ۱۸ تا ۵۵ ساله متاهل ساکن شهر زنجان در سال ۱۴۰۰ انجام شد. تعداد ۷۶۰ زن متاهل تحت پوشش ۱۹ مرکز خدمات جامع سلامت شهری به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای سیستماتیک انتخاب شدند. شیوع خشونت خانگی علیه زنان در زنان در چهار نوع روانی، جسمی، جنسی و اقتصادی اندازه گیری شد. نتایج به دست آمده به تفکیک مراکز جامع خدمات سلامت گزارش گردید.

وضعیت خشونت خانگی علیه زنان در ایران

میزان خشونت خانگی در شهرهای مختلف ایران 14/6-42/4 درصد گزارش شده است. در مطالعه انجام شده توسط احمدی گوهری در سال ۲۰۱۹ در شهر کرمان که یکی از شهرهای ایران است خشونت روانی بالاترین میزان انواع خشونت را دارا می باشد.

شیوع خشونت خانگی علیه زنان در شهر زنجان

در مجموع، ۶۰۶ زن (۷۹,۷ درصد) یک نوع خشونت خانگی علیه زنان را تجربه کردند به طوری که ۴۸,۲ درصد یک نوع، ۱۸,۸ درصد دو نوع، ۷,۵ درصد سه نوع و ۵,۳ درصد هر چهار نوع را تجربه کردند. بیشترین و کمترین شیوع خشونت خانگی علیه زنان به ترتیب روانی با ۷۶,۶ درصد و اقتصادی با ۱۲ درصد بود.

نتایج خشونت خانگی علیه زنان به تفکیک مراکز

مرکز شماره ۱ و ۲ بیشترین میزان خشونت کل و مرکز شماره ۱۴ کمترین میزان خشونت کل را دارا می باشند. زیر گروهی که بیشترین میزان خشونت را دارا بوده است سن کمتری داشته اند و همچنین کمترین تحصیلات دانشگاهی، اشتغال زنان، کمترین تحصیلات دانشگاهی همسر را دارد. در این مناطق میزان بیکاری همسر فرد مصاحبه شونده بیشتر از سایر مراکز می باشد. میزان درآمد مناطق با خشونت بالا کمتر از سایر نواحی بوده و بیش از نیمی از آنها در خانه های استیجاری ساکن هستند.

سخن پایانی

در نهایت می توان گفت میزان خشونت خانگی در شهر زنجان بالا بوده و بیشترین میزان آن مربوط به خشونت روانی است و این نتایج لزوم انجام اقدامات در سطح جامعه و افراد پرخطر خشونت خانگی را برای سیاست گزاران نظام سلامت پر رنگ می کند.

با توجه به اینکه پیامدهای سلامت بسیاری برای فردی که در معرض خشونت خانگی قرار گرفته است وجود دارد، نیاز به مداخلات گسترده و فوری در مناطق پرخطر احساس می شود. در مطالعه ما، حدود ۵ درصد شرکت کنندگان خشونت روانی و فیزیکی شدید را ذکر کرده اند که این موارد نیازمند انجام مداخلات پیشگیرانه برای آسیب های احتمالی به دلیل خشونت قرار گرفتن می باشد. مداخلات در حیطه های مختلف باید انجام شود..

مداخلات توانمند سازی زنان برای افزایش خودکارآمدی زنان و تمرکز آنها بر افزایش مهارت هایشان و ارتباط بیشتر آنها با مراکز حمایت اجتماعی میتواند کمک کننده باشد. مداخلات مالی با تمرکز بر کمک برای انجام فعالیت های درآمد زا نیز می تواند سبب شود که در زمینه مالی استقلال داشته باشند.